

“ అది పీ ర్వీ త్యు ” - విష్ణు విష్ణువు స్తర్యాప్నము

॥ బిష్ణుష్ట్వార్ భ్యోహ్ము ॥

పుణ్ణంఱరధరం విత్సుం శశితర్షం చతుర్భుజమ్ ।
తృప్తాప్తాతప్తానం ద్వ్యాయేత్త స్తర్యవిష్ణుష్ట్వార్ శింతయే ॥

॥ త్రీవిష్ణు భ్యోహ్ము ॥

సతుష్టుష్టుం మతోదేత నైరియం కృపానిధి ।
పాతా తొం థణిష్టైలేష భక్తింధో దయానిధి ॥

॥ మహిభారత త్రీవిష్ణు ఫలము ॥

శ్ర్వాయనౌష్ట లుం నిష్టుతముల్నిమేయం । లుణం తవిత్తుము పాశితారం జీవం చ ।
యే ధారతం సతుధిగంభ్యతి లింగుతోనం । కిం తప్య తృప్తురజైరాఖీచన్నేన్ ॥

॥ అంత సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహాక్షేత్రే, విరాజమణిస్సు, దేవదేశిత్తమస్సు, జగద్రుక్షణార్థం, అపత్తిర్సు, శ్రీమదభులాండకోడి బ్రహ్మండనాయకస్సు, శ్రీవేష్టోశ్వరస్థాయిగుం, అసుగ్రహపుసాదేగు, సర్వోం, భక్తజనానాం, ఆధివ్యాధి, నిష్టత్తిద్యురా, ఆయురార్థిష్ట్రుశ్వర్యాభవ్యధ్యర్థం, విష్ణుచికాక్రమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ సివారణార్థం సర్వాంఘం, నిష్టత్తిద్యురా, సకలశ్రేయో2భవ్యధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమొళ్ళాల్య, చతుర్వీర్థ, పురుషార్థ ఫల సిద్ధుర్థం, వాఙ్మాగుంకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాశు, నిబ్రహ్మార్థం, సమస్త, బంధుక్యార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, శ్రీమన్మహాభారతే, ఆదిపర్వతి, ద్వాత్రింశదధికబ్యాశతతమణధ్వయాప్తర్తత, శ్లోకంపారాయణం ఆచార్యమఖేన కలిష్టమయే ॥

॥ వైష్ణు భ్యోహ్ము ॥

ల్యోపం తశిష్టుప్తారం జ్ఞేః శాత్రుమంకల్పమ్ ।
తరిషరిత్తుసిం తందే శుభతెతం తపోభధిమ్ ॥

ల్యోయ విష్ణురుపాయ ల్యోపరుపాయ విత్సుతే ।
నమే కై పుణ్ణావిధయే, తేస్తైయ నమేనముః ॥

అధ్యాయః-232 ద్వాత్రింశదధికద్విషతతమో2ధ్యాయః మయదర్శనపర్వ
మన్మహాలస్య స్వకీయైః శిషుభిః సమాగమః

లాలప్యమానం తమ్యపిం మన్మహాలం తథా వనే ।
లపితా ప్రత్యువాచేదం సాసూయమివ భారత ॥

॥ 232-7 ॥

న తే పుత్రేష్టవేజ్ఞాస్తి యాన్యపీమక్తవానపి ।
తేజస్వినో వీర్యవన్తో న తేషాం జ్వలనాధ్యయమ్ ॥

॥ 232-8 ॥

త్వయాగ్నౌ తే పరీతాశ్చ స్వయం హి మమ సన్నిధౌ ।
ప్రతిశ్రుతం తథా చేతి జ్వలనేన మహోత్సునా ॥

॥ 232-9 ॥

లోకపాలో న తాం వాచముక్యౌ మిథ్యా కరిష్యతి ।
సమక్షం బంధుక్యత్యే న తేన తే స్వస్థమానసమ్ ॥

॥ 232-10 ॥

తామేవ తు మమామిత్రాం చిన్తయన్ పరితప్యసే ।
ధ్రువం మయి న తే స్నేహో యథా తస్యాం పురాభవత్ ॥

॥ 232-11 ॥

న హి పక్షవతా న్యాయ్యం నిఃస్నేహోన సుహృజ్జనే ।
పీడ్యమాన ఉపద్రష్టం శక్తేవాత్మా కథజ్ఞున ॥

॥ 232-12 ॥

గచ్ఛ త్వం జరితామేవ యదర్థం పరితప్యసే ।
చరిష్యామ్యహమేయోకా యథా కుపురషాశ్రితా ॥

॥ 232-13 ॥

మన్మహాల ఉవాచ
నాహమేవం చరే లోకే యథా త్వమభిమన్యసే ।
అపత్యహాతోర్యచరే తచ్చ కృధ్రం గతం మమ ॥

॥ 232-14 ॥

భూతం హిత్యా చ భావ్యర్థే యో2వలవ్యేత మన్మధీః ।
అవమన్యేత తం లోకో యథేచ్చసి తథా కురు ॥

॥ 232-15 ॥

ఏష హి ప్రజ్వలన్నగ్నిర్లేలహానో మహీరుహాన్ ।
ఆవిగ్నే హృది సన్తాపం జనయత్యశివం తథా ॥

॥ 232-16 ॥

షైషమ్యాయన ఉవాచ

తస్మాదైశాదతిక్రాన్తే జ్యలనే జరితా పునః ।
జగామ పుత్రకానేవ త్వరితా పుత్రగృధ్రినీ ॥

॥ 232-17 ॥

సా తాన్ కుశలినః సర్వాన్ విముక్తాఖ్యతవేదసః ।
రోరూయమాణాన్ దద్యశే వనే పుత్రాన్ నిరామయాన్ ॥

॥ 232-18 ॥

అష్టుణి ముముచే తేషాం దర్శనాత్మా పునః పునః ।
ఏకైకశ్యేన తాన్ సర్వాన్ క్రోశమానాన్యపద్యత ॥

॥ 232-19 ॥

తతో2భ్యగచ్ఛత్పహసా మన్మహాలో2పి భారత ।
అథ తే సర్వ ఏవైనం నాభ్యనన్తంస్తదా సుతాః ॥

॥ 232-20 ॥

లాలప్యమానమేకైకం జరితాం చ పునః పునః ।
న చైవోచ్చప్తదా కిష్మిత్తమృపిం సాధ్యసాధు వా ॥

॥ 232-21 ॥

మన్మహాల ఉవాచ

జ్యేష్ఠః సుత్తై కతమః కతమస్తస్య చామజః ।
మధ్యమః కతమశ్చైవ కనీయాన్ కతమశ్చ తే ॥

॥ 232-22 ॥

ఏవం బ్రిప్తం దుఃఖార్థం కిం మాం న ప్రతిభాషనే ।
కృతవానపి హి త్యాగం వైవ శాస్త్రమితో లభే ॥

॥ 232-23 ॥

జరితోవాచ

కిం మ జ్యేష్ఠైన తే కార్యం కిమనవ్తరజేన తే ।
కిం వా మధ్యమజాతేన కిం కనిష్ఠైన వా పునః ॥

॥ 232-24 ॥

యాం త్వం మాం సర్వతో హీనాముత్పుజ్యాసి గతః పురా ।
తామేవ లపితాం గచ్ఛ తరుణీం చారుహసినీమ్ ॥

॥ 232-25 ॥

మన్మహాల ఉవాచ

న ప్రీతాం విద్యతే కిష్మిదముత్త పురుషాస్తరాత్ ।
సాపత్నుకమ్యతే లోకే నాన్యదర్థవినాశనమ్ ॥

॥ 232-26 ॥

వైరాగ్యదీపనం చైవ భృతముద్వీగకారి చ ।
సుప్రతా చాపి కల్యాణి సర్వభూతేషు విశ్రుతా ॥

॥ 232-27 ॥

అరుణ్ణతీ మహాత్మానం వసిష్ఠం పర్యశజ్గృత |
విశుద్ధభావమత్యాన్తం సదా ప్రియహితే రతమ్ ||

॥ 232-28 ॥

సప్తర్షిమధ్యగం ధీరమవమేనే చ తం మునిమ్ |
అపధ్యానేన సా తేన ధూమారుణసమప్రభా ||

॥ 232-29 ॥

లక్ష్మ్యలక్ష్మ్య నాభిరూపా నిమిత్తమివ పశ్యతి |
అపత్యోహతోః సమ్మాప్తం తథా త్వమపి మామిహా ||

॥ 232-30 ॥

ఇష్టమేవం గతే హి త్వం సా తఛైవాద్య వర్తతే |
న హి భార్యేతి విశ్వాసః కార్యః పుంసా కథజ్ఞున |
న హి కార్యమనుధ్యతి నారీ పుత్రవతీ సతీ ||

॥ 232-31 ॥

వైశమ్మాయన ఉవాచ
తత్స్తో సర్వ ఏవైనం పుత్రాః సమ్యగుపాసతే |
స చ తానాత్మజాన్ సర్వానాశ్వాసయితుముద్యతః ||

॥ 232-32 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే ఆదిపర్వణి మయదర్శపర్వణి శార్జకోపాఖ్యానే
ద్వాత్రింశదధికద్విశతతమో2ధ్యాయః || 232 ||

“శ్రీమిత్తమ్”

ః “శ్రీమిత్తమ్” �

ఉపమన్యకృత అశ్వినీదేవస్తుతి:
ప్రపూర్వగౌ పూర్వజో చిత్రభామా గిరా వా22శంసామి తపసా హ్యవన్తో |
దివ్య సుపర్మా విరజో విమానో అధిక్షిపన్తో భువనాని విశ్వా ||

॥ 1-3-57 ॥

హిరణ్యాయో శకునీ సామ్పురాయో నాసత్యదశ్రో సునసా వైజయన్తో |
పుక్కం వయన్తో తరసా సువేషో అధివ్యయన్తావసితం వివస్వతః ||

॥ 1-3-58 ॥

గ్రస్తాం సుపర్మస్య బలేన వర్తికామ్ అముజ్ఞతామశ్వినో సాభగాయ |
తావత్ సువృత్తావనమన్త మాయయా వసత్తమా గా అరుణా ఉదావహాన్ ||

॥ 1-3-59 ॥

షష్ఠిశ్చ గావప్రితాశ్చ ధేనవః ఏకం వత్సం సువతే తం దుహాన్తి ।
నానాగోష్టా విహితా ఏకదోహనాః తావశ్యనో దుహాతో ఘర్మముక్ష్యమ్ ॥

॥ 1-3-60 ॥

ఏకం నాభిం సప్తశతా అరాః శ్రీతాః ప్రథిష్యన్యా వింశతిర్ప్రితా అరాః ।
అనేమి చక్రం పరివర్తతే 2జరం మాయాశ్యనో సమనక్తి చర్షణీ ॥

॥ 1-3-61 ॥

ఏకం చక్రం వర్తతే ద్వాదశారం షణ్ణాభిమేకాక్షమృతస్య ధారణామ్ ।
యస్మినైవా అధివిశ్వే విషక్తాః తావశ్యనో ముఖ్యతం మా విషీదతమ్ ॥

॥ 1-3-62 ॥

అశ్యనో విన్నమమృతం వృత్తబూయో తిరోధత్తమశ్యనో దాసపత్నీ ।
హిత్యా గిరిమశ్యనో గా ముదా చరన్తో తద్వష్టిమహ్ని ప్రష్టితా బలస్య ॥

॥ 1-3-63 ॥

యువాం దిశో జనయథో దశాగ్రే సమానం మూర్ఖీ రథయానం వియన్తి ।
తాసాం యాతమృషయో 2నుప్రయాన్తి దేవా మనష్యాః క్షీతిమాచరన్తి ॥

॥ 1-3-64 ॥

యువాం వర్ణాన్ వికురుథో విశ్వరూపాన్ తే 2ధిక్షియన్తే భువనాని విశ్వా ।
తే భానవో 2ష్యనుస్పతాశ్చరన్తి దేవా మనష్యాః క్షీతిమాచరన్తి ॥

॥ 1-3-65 ॥

తో నాసత్యావశ్యనో వాం మహో 2హాం ప్రజం చ యాం బిభృథః పుష్టిరస్య ।
తో నాసత్యావమృతాపృతాపృతాపృతే దేవాస్తత్పవదే న సూతే ॥

॥ 1-3-66 ॥

ముఖేన గర్భం లభేతాం యువానో గతాసురేతత్ ప్రపదేన సూతే ,
సద్యో జాతో మాతరమత్తి గర్భః తావశ్యనో ముఖ్యథో జీవసే గాః ॥

॥ 1-3-67 ॥

॥ అథ త్తమా ప్రార్థనా ॥

యదక్షరపదబ్రష్టం మాత్రాశీసం చ యద్భవేత్ ,
తత్సర్వం త్తమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥

॥ అథ లింక్త్తమ్ ప్రార్థనా ॥

సర్వేభవస్తు సుఖసం సర్వేసంతు నిరామయాః ,
సర్వేభద్రాణి పత్సంతు మాకాశీత్ దుఃఖభాగ్రవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్త్తమర్పణమ్ ॥

కాయేన వావా మనసేంద్రియైర్భూత్తానా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ,
కరోమి యద్భూత్తకలం పరమై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

త్రియః కాన్తాయ కశ్యాజనిధయే నిధయేర్థినామ్ ,
తీవేజ్ఞాపనిభాసాయ తీనిభాసాయ మంగళమ్ ॥